

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponkint.
Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknél, körjegyzőknél, tanítóknál 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISZY LAJOS.
 Társ-szerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedvezmény.
 Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Az omló hegyoldal.

Nyitra, 1912. febr. 2.

Gróf Zichy János vallás- és közoktatásügyi miniszter omló hegyoldalra építette a várát. Meggyőződését, elveit és törekvéseit egy olyan pártban akarta érvényesíteni, amelyben azok szilárd talajra nem találhattak.

Aki látta azt a politikai alakulást, amely a Khuen Héderváry-kormány kinevezésekor folyamatban volt és az 1910-iki választások alatt végbe ment, az tisztában lehetett azzal, hogy gróf Zichy János a többséget nyert pártban vagy semminő, vagy csak nagyon gyenge és számba nem vehető támasszal fog bírni.

Ennek a pártnak egy nagy része elvek híján azzal a szándékkal csatlakozott a kormányhoz, hogy hozzájuthasson a hatalom hőforrásához s onnét a maga számára különféle jótékony hatásokat sugároztasson ki. A pártnak ezt a nagy részét, mondjuk zömét, más nem érdekli, mint a hatalmon való megmaradás kérdése.

Egy másik, már kisebb, de igen agilis és vakmerő része a pártnak, azért lett a Khuen Héderváry-kormány támogatójává, hogy általa szabadkőmives és keresztény ellenes

elveit és törekvéseit a politikai közéletbe behurcolja és azokat ott érvényesítse is.

Egy harmadik, nagyon kiesiny és jelentéktelen része a pártnak keresztény világnézetet vall és hiva a nemzeti szellemű konzervatív politikának. Ez a frakció jelentéktelen, mert bátortalan. Bátorságát esőkenti, elenyészteti maga a kormány, mely ezt a frakciót meggyőződésének minden megnyilatkozásától visszatartja, hogy maga ellen ne zúdítsa a lármás és támadó természetű szabadkőmives elemeket.

Ezen párttöredékek között eviekél egyéni ambíciójának céljai felé a pártnak tulajdonképeni vezére gróf Tisza István. Ő az egyik töredékhez sem tartozik, mert amit ő akar az tisztán egyéni cél, a kormányra való jutás és ezen a révén a régi Tisza Kálmán-féle politikának felélesztése, de mint a helyzetet ismerő politikus a pártnak első helyen említett töredékére, a hatalmi esoportra támaszkodik, mert tudja, hogy ezt a csoportot elvi differenciák nem hozzák ki a sodrából, a hatalmi érdekek körében álló ember azonban mindig bizton számíthat rá.

Bár gróf Tisza István ezzel a hatalmi esoporttal, tehát magával a párt zömével úgyszólván korlátlanul rendelkezik és bár ő maga keresztény világnézettel bíró politikus, még sem esinál a párt kebelében keresztény politikát, mert egy ilyen politika megerősítené gróf Zichy Jánosnak a pozícióját, ez pedig nem áll gróf Tisza István érdekében. Ő Zichyt nem gyűlöli, de nem is szereti és jobban örülne annak, ha Zichy nem volna benn a kabinetben, mert Zichynek a kormányzásban való részvétele közel hozza a valósághoz azt a lehetőséget, hogy egykor majd átveszi a kormányt, amit Tisza az ő saját tervei szempontjából perhorreszkál.

Sőt Tisza szempontjából legcél-szerűbb lenne, ha gróf Zichy János nem csak a miniszteri székhelyen, hanem általában az *aktuális politika terén* lehetetlenné tételnék.

A törekvés eziránt meg van és sikereket is felmutathat. Gróf Zichy Jánosnak egyik nagy erőssége volt a minisztériumban báró Barkóczy Sándor az V. ügyosztály élén. Barkóczyt évek óta támadták a liberálisok, de leginkább a szabadkőmivesek. Gróf Apponyi Albert alatt ezek a

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRGÁJA.

Bucsu.

Szeretettel jöttem hozzád,
 Szeretettel néztelek.
 Szeretettel ejtettem ki
 Mindig édes nevedet.

Csevegésed felvidítá
 Mindig oly bús szívemet,
 Csevegésed törölte le
 Szememből a könnyeket.

Kék szemédnek szép sugara
 Megigézte lelkemet;
 Jóságod tevé derültté
 Rég beborult egemet.

Boldogság — oh hova lettél?
 Miért hagytál el engemet?
 Bánatfelhő mért takarod
 Újból — derült egemet?

Szeretettel jöttem hozzád,
 Szeretettel néztelek,
 Isten veled, Isten hozzád!
 Vértő szívvel köszöntlek.

Kro.

Cupidó nyilai.

Elt egyszer Simlában egy nagyon szép leány, egy szegény, de becsületes kerületi bíró leánya. Jó leány volt; de arról az egyről nem tehetett, hogy érezte hatalmát s büszke volt rá. Anyja, hűen minden jó anya kötelességéhez, tele volt aggodalommal leányának jövője miatt, mert tudta, hogy a válogatós lányok pártában szoktak maradni.

Volt Simlában ez időben egy komisszárius, aki minden volt, mindazt viselhetett s mindazt megtehetette, amit a hatalom és a gazdagság nyújthat az embernek. Mint ember egyszerű volt, de esunya. — kettőn kívül a legesunyább férfi egész Ázsiában. Ára valósággal arra való volt, hogy álmódjunk róla s aztán megpróbáljuk pipánk fejére kifaragni. Saggott volt a neve, Barr-Saggott, — Barr-Saggott Antonius s utána hat címjelző betű. Kormányzati szempontból az indiai kormány legkiválóbb erői közé tartozott. Társadalmi szempontból azonban kedveskedő gorillához hasonlított.

Azt hiszem, mikor figyelme Beighton kisasszony felé fordult, Beightonné asszony örömkönnnyekkel fogadta a szerencse e jutalmát öreg napjaira.

A legtöbb komisszárius zsugori; de Barr-Saggott kivétel volt. Királyi lakomákat adott, ellátta magát jó lovakkal, tánemulatságokat rendezett, valósággal hatalom számba ment az országban s ehhez képest viselkedett is.

Ne felejtjük el, hogy mindaz, amiről írok, a britt Indiának csaknem történelem előtti korszakába esett. Lesznek, akik emlékeznek még arra az időre, mikor a lawn-tennis még a jövő méhében pihent s mi valamennyien croquetet játszottunk. De még előbb volt olyan idő is, — akár hiszitek, akár nem — mikor még a croquetet sem találták fel, s az ijazás, melyet 1884-ben Angliában föllevenítettek, dühöngött ép oly mértékben, mint ma a lawn-tennis.

Beighton kisasszony pompásan túllőtt a 60 yardnyi hölgytávolon, s a legjobb hölgy-ijász volt Simlában. A férfiak „Tara-Devi Dianájának” nevezték.

Barr-Saggott minden figyelmét neki szentelte, ami Beightonné asszony szívét, mint már említém, büszkeséggel töltötte el. Beighton Kitty sokkal nyugodtabban fogadta a dolgot. Tetszett ugyan neki, hogy a komisszárius, neve után egy esomó cimbetüvel, őt tüntette ki s hogy a többi lány majd megpukkadt az

támadások nem vezettek célhoz, a miniszter statisztikai adatokkal igazolta a parlamentben, hogy hivatalának kultuszpolitikája a középiskolai intézkedések terén nem egyoldalú, nem részre hajló, ellenkezőleg a középiskolai kinevezések minden felekezethez jobban kedveznek, mint a katolikusoknak.

Ezt tette gróf Zichy János is két éven keresztül mindig, amikor báró Barkóczy Sándor ellen a támadások a régi ellenségek részéről megújultak. Ez az eljárás az ország katolikus közönségében olyan tiszteletet és bizalmat ébresztett a miniszter iránt, amely csak öregbítette azt a rokonszenvet és elismerést, amelyet gróf Zichy János az ő korábbi köztevékenységével magának kivívott.

De egy Zichy János, aki fent grata perszóna, az ország többségét alkotó katolikusok előtt rokonszenves, a kormányban szilárd pozícióval bír, a kormánypártban ha meg is támadható, de meg nem buktatható: veszélyes ember sokakra, de legveszélyesebb gróf Tisza Istvánra nézve.

Azért történt, hogy Tisza a kultuszterület ez évi költségvetésének a munkapárti körben való tárgyalása alatt megtámadta Barkóczy Sándort. Megtámadta a miniszter tanácsosát, akit megbízhatatlan referensnek mondott. A munkapárt szabadkőművesei kapva-kaptak ezen a támadáson, a Tisza-esoport szintén azonosította magát vele, a katolikus esoport pedig hallgatott, mert a kormány feje, a miniszterelnök már előre kiadta a parancsot, hogy sem a pártklubban, sem a parlamentben támadó vita ne legyen. Nem is volt, a minisztert nem támadták, de annál ravaszabb fondorlattal támadták meg a tanácsosát, akit Zichy ennélfogva el is ejtett.

Ezzel egy olyan lépés történt gróf Zichy János izolálására, melynek további következményei el nem maradhatnak. Az ország katolikus közönsége Zichy Jánosban többé nem bízhatik s azért bármely pereben bátran megbuktatható, bukása a kormány és pártja elleni hangulatot a katolikusok táborában egy mákszemnyivel sem fogja ellenszenvebbé tenni.

És aki minden nagyobb emóció nélkül megbuktatható, az ha nem kell azoknak a köröknek, melyeknek kebelében működik, minden bizonynyal meg is fog bukni.

Omló hegyoldalra épített vár fenn nem állhat, különösen nem akkor, ha a vár ura maga bolygatja meg azokat a sziklákat, melyek a laza föld széthulló rétegeit úgy ahogy összetartották.

A privígyei választás. Annak a hallatlan terrornak, melyvel a munkapárt a privígyei kerületben a választók meggyőződésének szabadságát elnyomni törekedett, a parlamentben való szóvátétele megtette hatását. A kormányt fenyegette a dolog és visszaléptette a munkapárti jelöltet.

A visszalépést meg kellett indokolni s erre nézve Rudnay Egyed először a nyitrai munkapárti vezető uraktól kért tanácsot, a kik úgy vélekedtek, hogy leghelyesebb lesz, ha Rudnay *betegséggel* okolja meg a küzdelem feladását. El is ment Nyitráról a Magyar Távirati Irodához a következő távirati jelentés:

„Rudnay Egyed privígyei munkapárti jelölt *megbetegedése* miatt a jelöltségtől visszalépett.”

Budapesten azonban a munkapárti vezetőség annyira naivnak találta ezt a megokolást, hogy szükségesnek vélte annak egy megokoltabb nyilatkozattal való félretolását. Ez meg is történt, a menyíben a munkapárti vezetőség tanácsára Rudnay Egyed a következő kommunikét helyezte el a lapokban:

A privígyei választókerületben mint munkapárti képviselőjelölt lettem felléptetve, miért is nagy hálával tartozom azoknak a tisztelt

irigységtől; de azt a tényt sem lehetett eltagadni, hogy Barr-Saggott tüneményesen esnyta volt; s minél jobban szépítgette magát, annál groteskebb lett. Nem ok nélkül száradt rajta a „langur” név, ami szürke majmot jelent. Kitty úgy vélte, hogy kellemes ugyan, ha a komisszárius ott hever lábai előtt, de mégis csak többet ér megszökni előle s kilovagolni azzal a gonosz Cubonnal, aki az imballai dragonyos ezredben szolgált, — azzal a fiatal legénnyel, akinek esinos arca, de nem sok kilátással biztató jövője volt. Kitty a kellelénél jobban kedvelte Cubont. S Cubon egy pereig sem tagadta, hogy fülig szerelmes Kittybe; mert Cubon tisztességes fiatal legény volt. Így aztán gyakran megtörtént, hogy Kitty Barr-Saggott méltóságjeljes udvarlása elől az ifjú Cubon társaságába menekült, amiért anyja, mindannyiszor jól megdorgálta. „De, mama — szólt ilyenkor Kitty — mikor Saggott úr olyan — olyan rettenetesen cunya!”

— Kedvesem — hangzott mindig a válasz — senkisémet lehet másforma, mint amilyenek született. S e mellett tudod, hogy előkelőbb leszesz saját anyádnál. Erre gondolj és légy okos.

Kitty ilyenkor félrebiggyesztette szája-

káját s nem a legnagyobb tisztelettel kezdte emlegetni az előkelőséget, a komisszáriusokat és a házasságot. Beighton úr csak a feje búbját vakargatta, mert nem volt barátja a lelki izgalmaknak.

A saison vége felé, Barr-Saggott, mikor elérkezettnek gondolta az időt, oly tervvel állt elő, amely beesületére vált adminisztratív képességeinek. Versenyt rendezett a női ijazók számára s egy remek gyémántos karperecet tűzött ki díjúl. A föltételeket oly ügyesen állította össze, hogy mindenki tudta, hogy a karperec Beighton kisasszonynak szánt ajándék, melynek elfogadásával együtt jár Barr-Saggott komisszárius keze és szíve. A föltételek a következők voltak: 36 lövés 60 yardra, a simlai „íjkezdvelő társaság” szabályai szerint.

A kitézött délután egész Simla kilovagolt Annandalba, hogy jelen legyen Páris itéletének megfordítottján. Kitty együtt lovagolt az ifjú Cubonnal s könnyű volt észrevenni, hogy a fiatal legény nagyon nyugtalan. Bizonytalán ártatlan volt mindabban, ami következett. Kitty halvány és ideges volt, s hosszú pillantásokat vetett a karperecre. Barr-Saggott mesésen volt öltözködve, még idegesebb volt, mint Kitty s még rettenetesebb, mint bármikor.

ura nak, kik személyemre gondoltak; ámde a kerületben a viszonyok olyanok, hogy kényszerítve érzem magamat a megtisztelő jelöléstől való visszavonulásra és pedig azért, mert a kerületben elterjedt felfogás szerint a *mandátumot tiszta választással megszerezni nem lehet*, — habár többen abban a meggyőződésben vagyunk, hogy a kerület választóinak többsége munkapárti. Minden félreértés kikerülése végett kijelentem, hogy elhatározásomnál csakis atyámnak, Rudnay Bélának tanácsára hallgattam és más nem befolyásolt. Tisztelettel Privígye, 1912. január hó 27-én. Rudnay Egyed.

A központi munkapárti vezetőségnek ez a Rudnay Egyed neve alatt közzétett nyilatkozata ilyenformán alaposan eltér a nyitrai munkapárti vezető urak indokolásától, melyet Budapesten abszolút nem méltattak figyelemre, mintha nem is hallották, nem is olvasták volna.

Ez az eset eszünkbe juttatja azt a kis históriát, mely egy biharmegyei oláh faluban történt.

A falu nagy esárdájával szemközt volt egy kis esárda. A nagy esárdában dudás játszott s vig emberek táncoltak a nemzeti muzsikaszó mellett. A kis esárdában is volt valamiféle mulatság s ott egy suhane egy kis dudát szorongatott a hóna alatt s azzal pisogott annak a három-négy szál embernek, akik ott vigadtak.

A mulatság folyamán kitekint egy paraszt a nagy koresma udvarára s látja, hogy a szemközt levő kis koreszában is van vigalom. Átmegy oda és megkérdezi a muzsikustól:

— Miért van neked olyan kis dudád, hogy nem is hallatsz át oda a nagy esárdába?

— Azért, mert én csak egy kicsit tudok dudálni.

Miért van a nyitrai munkapárti uraknak olyan kis dudájok, hogy nem is hallatsz át oda a nagy esárdába?

Azért, mert ők csak egy kicsit tudnak dudálni.

Tanítóink fizetése.

A tanügy egyik barátjától vettük az alábbi cikket, melyet készséggel adunk közre, mert a benne foglalt adatok megfelelnek a valóságnak s teljesen indokolták és méltányossá teszik a városi elemi iskolai tanítóknak anyagi hely-

Beightonné asszony leereszkedőleg mosolygott, amint ép egy hatalmas komisszáriusné anyjához illik és az ijazás megkezdődött. Mindnyájan felkérben állva nézték az egymást követő hölgyeket. A komisszárius úr saját felséges kezével ajzotta fel Kitty iját. Kitty előrelépett, odapillantott a karperecre, s első nyilvesszője hajszálnyi pontossággal belecsapott az „arany” kellő közepébe, kilencet számítva.

A balról álló Cubon olyan lett mint a kréta, Barr-Saggott pedig nem tudva ellenállani az ördög kísértésének, elmosolyodott. Csakhogy, ha Barr-Saggott mosolygott, meg szoktak vadulni a lovak. Kitty látta ezt a mosolyt. Balra pillantott, csaknem észrevehetetlenül intett Cubonnak s folytatta a lövést.

Szeretném, ha le tudnám írni azt a jelenetet, amely most következett. Rendkívüli és mindenkép váratlan jelenet volt. Kitty kisasszony esodás határozottsággal feszítette meg iját, úgy hogy mindenki láthatta mit csinál. Kitéző lövő volt s 46 fontos iját bájos biztonsággal kezelte. Négy nyilvesszőt egymásután pontosan a céllap alá a farúdba fűrt bele.

Oly szerencsésen működött, hogy a esendet egy pisze orrú, szeplős törpe lány dia-

zetők javítása iránti és egyszer már az iskolások elé is terjesztett kívánságát.

Az 1868.-i népoktatási törvényünk az elemi iskolai tanítók járandóságát 300 forintban állapította meg. Ez a javadalom 1893-ban annyiban szenvedett változást, hogy rendeleti úton 800 koronában lett megállapítva a tanítók legkisebb fizetése, mit az államkincstár egészített ki a legtöbb esetben, ha az iskola-fentartó ezt megadni képtelen volt. Ily körülmények mellett Apponyi törvénye, mely a tanítói fizetéseket újból szabályozta 1907-ben, a XXVI. és XXVII. t. c. lényeges változásokat eredményezett.

Apponyi 3-féle fizetési fokozatot állapított meg és lakbérosztályok szerint állapította meg az alapfizetéseket. Amde 1908 vagy 1909-ben a polgári lakbérosztályok új megszabás alá kerültek, de a tanítói fizetések tekintetében semmi változás sem állott be. Apponyi törvénye szerint az I. és II. lakbérosztályba sorozott helységekből (Fiume, Kolozsvár, Bpest stb. Nyitra és k. b. 30 város) a tanítói alapfizetés 1200 korona, a III. lakbérosztályba sorozott községek és városokban (k. b. 70-80 község) 1100 korona, a IV. lakbérosztályba sorozott községekben pedig (ilyen van 12000) 1000 korona. Az alapfizetésen kívül 5-5 évenkénti esedékes korpótlékok illetik meg a tanítókat 6 izben.

A nem állami tanítók összesen 1000 korona korpótlékban részesülnek 30 évi szolgálat után, míg az államiak 1400 koronát kapnak, tehát végeredményben 400 koronával kapnak többet. De ha összeadjuk a veszteséget amit a nem állami tanítók szenvednek, az összesen 8500 koronát tesz ki 30 évi szolgálat után.

Tehát Nyitra város róm. kath. elemi iskolájának tanítói az 1907-ik évi törvény értelmében a következő járandóságokat élvezik a város által adott helyi (minden 10 évi működés után 200 korona) pótlékkal együtt:

Az igazgató tanító 3000 koronát, azután korrend szerint két tanító 2300 kor., egy tanító 2100 kor., öt tanítónak a fizetése pedig alul van a kétezer koronán. Lakbér címén az igazgató tanítón kívül, a kinek természetben van lakása, évi 500 koronát kapnak.

Hát ebből a tanítói fizetésből megélni nem lehet! Azért aztán a tanítótestület minden tagja mellékkereset után lát, hogy a mostoha sors által szűkmarkúan adott „megélhetést” valószínűvé tegye. Így 3-4-500 korona dalittas rikoltása törte meg: „Akkor hát én nyertem!”

Beightonné asszony minden tőle telhetőt megtett, hogy uralkodjék magán; de azért sirva fakadt a világ szemelattára. Minden erőfeszítése mellett is gyöngye volt ekkora esapással szemben. Kitty kárörvendő rántással eresztette meg ijját s visszatért helyére. Barrsággott pedig örvendő arcot igyekezett vágni, mialatt a karperecet a piszeorrú lány durva vörös esuklójára illesztette. Esetlen jelenet volt, nagyon esetlen. Mindenki elsielt a hely színéről, Kittyt anyja irgalmára bízva.

De ekkor odalépett Cubon s — a többit már nem érdemes kinyomatni.

Rudyard Kipling.

Sziporka.

— Móric, mondj néhány szót!
— Tehénke, lovaska, kutyuska...
— Most mondj néhányat kicsinyítő jelző nélkül.
— Polos!

Álom.

— Azt álmodtam, hogy elválasztott a bíróság.
— Hiszen nem is nő!
— Mindegy, azért jól esett azt álmodni.

mellékes jövedelemmel valahogyan mégis csak tengődik valamennyi, bár a sokszor és sok izben előkelő helyekről hangoztatott társadalmi állásnak megfelelő életmódot kialakítani egyiknek sines módjában. Távol áll akármelyiktől is, hogy nagyra nevelt ambíciótól ösztönözve különleges társadalmi pozíciót elérni törekedjék, mert valamennyit áthatja az a tudat, hogy a megélhetés lehetősége mellett a lélek megnyugvásában van a legigazibb boldogság. Feldúlja és megzavarja ezt a békés boldogságot a reménytelen jelen sivár nyomora. Mert nyomor és nélkülözés az, ha látják, érzik, hogy anyagi igényeik kielégíthetőségén kívül még arra is kárhoztatva vannak, hogy szellemi szükségleteikről sem tudnak gondoskodni. Hir-lapokra elő nem fizethetnek, könyvet, tudományos műveket nem szerezhetnek maguknak. A családfentartás gondja leköti minden szabad idejüket, mikor pénzszerzés után kell nézniök, de ezzel viszont életerőiket koptatják, mert heti kötelességszerűen ledolgozott 50-60 óra még az acél izmokat is megrongálja.

Ha tehát csak egy kis jóakarattal és a tényleges helyzetnek világos áttekintésével nézi bárki is a nyitrai elemi kath. iskola tanítóinak drágasági pótlék megszerzése iránti óhaját, lehetetlen arra az álláspontra helyezkedni, hogy ezek a tanítók jólétben élnek, ilyenre rá nem szorulnak. Valamikor 20-30 évvel ezelőtt még jobb idők jártak, mikor kevesebb pénzzel többet lehetett vásárolni, sőt akadtak szülők, kik gyermekeik tanítását természetben nyújtott háztartási cikkeik ajándékozásával vélték meghálálni, mi szintén érezhető segítség volt abban az időben.

Ezek az apró kedveskedések és priváta órák már ismeretlen valamik, amelyek ma nem léteznek. A tanító pusztán készfizetésére van utalva s arra a mellékesen, de nagyon megérdemelt ipariskolai jövedelemre, mely még sem olyan, hogy az óriási drágaság folytán keletkezett megélhetést biztosítsa és elviselhetővé tegye.

Ujdonságok.

Azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése múlt évi december hó 31-én lejárt, tisztelettel kérjük az előfizetés megújítására, hogy a lapot tovább is megszakítás nélkül küldhessük.

Együttal kérjük a cím és lakóhely változásának bejelentését, hogy a címszallagok megfelelő kiigazítása iránt intézkedhessünk.

Tisztelettel

**NYITRAMEGYEI SZEMLE
KIADÓHIVATALA.**

Egyházmegyei hírek. Bartoss János vöröskői plebános megkapta a viszolaji, *Pelikán* Adám adminisztrátor a bobóthi plebániát. — *Jurásek* István ideiglenes adminisztrátornak küldetett Vöröskőre.

Áthelyezés. Dr. Pataki János nyitrai kir. s. tanfelügyelőt a vallás- és közoktatásügyi miniszter hasonló minőségben Székesfehérvárra helyezte át. Dr. Patakiban a nyitrai megyei tanfelügyelőség kiváló erőt bírt. Széleskörű műveltsége, nagy olvasottsága, kiváló írói talentuma alkalmassá tették őt arra, hogy a vármegyei tanítószolgálat szellemi irányításában vezető szerepet vigyen. Ezen kívül becsültük Patakiban azt a valláserkölesős és hazafias alapon nyugvó tántorithatatlan meggyőződést, melylyel ő a tanítás és nevelés eszményi céljait szolgálta és melytől semminő körülmények között sem hagyta magát elriasztani. A távozó s. tanfelügyelőnek éppen ezen tulajdonságait vette figyelembe a minisztérium, midőn őt munkásságának elismerő méltánylása mellett Székesfehérvárra helyezte át, a hol elhalálozás folytán egy s. tanfelügyelői állás üresedett meg. A körülmények ott olyanok,

hogy a közoktatásügyi főhatóság kijelentése szerint, a megüresedett állást csak egy kipróbált munkaerővel lehet betölteni. Dr. Pataki távozása a *Nemzeti Népoktatás* sorsát nem teszi kérdésessé, a lap szilárdan áll és tovább fog dolgozni céljai érdekében.

A kath. kör felolvasó estéje.

A nyitrai kath. kör január hó 28-án igen látogatott és nagy sikerű felolvasó estét rendezett. Bevezetésül az egyházi zeneegylet énekkara szép magyar népdalokat adott elő szabatos tempókkal és jó összetanultsággal. Azután dr. Puchovszky Bálint püspöki irodaigazgató tartott szabad előadást a *katholikus autonomiáról*. Az előadó kifejtette az autonómia fogalmát, célját és egyházi jelentőségét, visszapillantást vett a kérdés történeti hátterére s tömör, világos előadásban körvonalozta azt a jogkört, melylyel az autonómikus szervezetet fel kell ruházni, hogy az a magyar katolikus egyház helyzetének és érdekeinek megfelelő működést fejthessen ki. Szólt azokról a nehézségekről és akadályokról is, melyek még ezidő szerint is a kérdés megoldásának útjában állanak. A közönség az előadó iránt lelkes tapsal adott kifejezést elismerésének. Dr. Puchovszky Bálint előadása után a nyitrai zenevilágnak három ismert kapacitása: *Stetka* Teofil, *Filberger* Vilmos és *Harmath* Arthur élvezetes zenedarabot adtak elő, melynek nagy átgondoltsággal egymás mellé rakott hangszínei, differenciális értelmezést kívánó változataikkal, újabb betekintést engedtek a kiváló zenészek interpretáló tehetségébe. A közönség nagy tetszéssel fogadta a jeles produkciót.

Ma vasárnap ismét felolvasó estét rendez a kör, az egyházi zeneegylet ének és zenekarának közreműködésével. A felolvasást *Simonffy* Gyula törv. bír., a kör alelnöke tartja.

Ügyészségi kirendelés.

Az igazságügyminiszter dr. Adam Kálmán szecsei járásbírói joggyakornokot a szecsei járásbírói mellett alkalmazott ügyészségi megbízottnak állandó helyettesévé rendelte ki.

Az ügyvédi kamara köréből.

A pozsonyi ügyvédi kamara dr. *Wercza* Béla ügyvédet Puhó székhelylyel és dr. *Szlávik* Mihály ügyvédet Miava székhelylyel az ügyvédi névjegyzékbe bejegyezte; dr. *Duchony* József ügyvéd székhelyét Vágújhelyről Miavára és dr. *Dezso* Kálmán ügyvéd székhelyét Trecsenéből Pozsonyba tette át, *Klempa* János miavai ügyvédet elhalálozása folytán az ügyvédi névjegyzékből törölte, dr. *Wellwart* Vilmos ügyvédet Nagytapolcsány székhelylyel, dr. *Markovich* Lajos ügyvédet Szecse székhelylyel az ügyvédi névjegyzékbe felvette.

Kalazanti ünnepély.

A nyitrai kath. főgimnázium ifjúsága f. évi február hó 2-án az intézet tornaacsarnokában Kalazanti Szent József a kegyes tanítórend alapítója emlékére ünnepélyt rendezett, melyen az ünnepi beszédet *Csonka* Mihály tanár mondta. *Tiszó* Ferenc VIII. o. tanuló ünnepi ódát szavalt, az ifjúsági ének- és zenekar válogatott műdarabokkal gyönyörködtette a közönséget.

Farsang.

A nyitrai kath. Kör 1912. február hó 10-én, (szombaton) Nyitrán, az „Arany Szarvas” szálló dísztermében zártkörű táncmulatságot rendez, s erre a Kör t. tagjait s azok vendégeit tisztelettel meghívja — a *Kör végalmi bizottsága*. Kezdeté este 9 órakor. Belépődíj személyenkint 2 kor., családjegy 5 kor.

A nyitrai keresztény szociális egyesület 1912. évi február hó 4-én saját alapja javára táncmulatsággal egybekötött szini előadást rendez. Az előadás este pontban 7 $\frac{1}{2}$ órakor kezdődik. A belépődíj ára személyenkint 1 kor. — Az egyesület rendes tagjainak 50 fill. Színre kerül: „Az ördög mátkája”. Népszimű 3 felvonásban. Irta: Géczy István. Előadás után tánc.

A magyarországi munkások rokkant és nyugdíj egyletének szakolezai 224. számú fiókpénztára, a szakolezai egyleti özvegyek és árvák javára az 1912. évi február hó 11-én a városi vendéglő nagytermében táncmulatságot rendez. Belépődíj személyenkint 1 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este 7 $\frac{1}{2}$ órakor. Zene: *Kopasz* József nemzeti zenekara.

Nyitra vármegye galgóczi járásának törvényhatósági tisztviselői, községgyógyi és körorvosai Galgóczon, az Arany Szarvas szálló összes termeiben, esütörtökön 1912. február 15-én a jegyzők Erzsébet árvaházának alapja javára,

műkedvelői előadással és társasvárosával egybekötött farsangi estélyt rendeznek. Kezdeté este 7 órakor. Személyi jegy ára 3 korona, 3 személyre érvényes családjegy 7 kor., belépő jegy 2 korona. A vacsorai teríték 4 kor. Felülfizetéseket a jótékony cél érdekében köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a rendező. Jegyek előre válthatók Szvoboda Károly rendező-bizottsági pénztárosnál, az előadás estjén pedig a pénztárnál.

A *tardoskeddi kath. iparos ifjúság* a kath. egyesületi ház összes helyiségeiben folyó évi február hó 4-én este 7 órakor saját pénztára javára műkedvelői színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Színre kerül: „Mozaik fényképek” bohózat 3 felvonásban.

A *németprónai „Róm. Kath. Ifjúsági Egyesület”* február hó 4-én saját egyleti helyiségében házalapja javára színelőadással egybekötött táncmulatságot rendez. A zenét Rácz Jani kitűnő zenekara szolgáltatja. Helyárak: I. hely 1.60 kor. II. hely 1.20 kor. III. hely 80 fillér, állóhely 60 fillér. Táncosjegy 1.20 fillér. Kezdeté este 7 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek. Színre kerül: Szigligeti Ede *Liliomfi* című eredeti vígjátéka 3 felvonásban.

A privigyei választás. Nyitra vármegye központi választmánya jan. hó 30-án ülést tartott dr. Gyürky Géza alispán elnöke alatt. Az ülésen a privigyei választás hatánapjául február 14-ét tűzték ki. Választási elnöknek kiküldték Justh Szilárd érsekújvári rendőrkapitányt, küldöttségi elnöknek Tenczer Gyula megyei aljegyzőt tb. főbíró, helyettes elnöknek dr. Babó Tivadar kórházi igazgatót és dr. Ötvös Béla t. főszolgabíró.

Impresszionisták Nyitra megyében. Az az irány, melyet a művészetben impresszionizmusnak neveznek, a politikában is hódítani kezd s első híveit a nyitrai megyei munkapárt sorából toborozza.

Azt a megkorrigálást, melylyel a munkapárt központi vezetősége a nyitrai munkapárti korifeusoknak Rudnay Egyed visszalépésére vonatkozó tudósítását a politikai nyilatkozatok országából száműzte, nem tudták elviselni a tudósítás szerzői, azért a privigyei munkapárt végrehajtó bizottsága által a következő nyilatkozatot tették közzé:

A privigyei választókerület, munkapárti végrehajtó bizottsága, utalva Rudnay Egyed ur volt képviselő-jelöltnek a hírlapokban közzétett nyilatkozatára szükségesnek tartja kijelenteni, hogy a nyilatkozatnak azon kitétele, miszerint a kerület tiszta választással nem lenne megnyerhető, egyedül a jelölt *személyi impressziójának* lehet kifolyása, mert legjobb meggyőződésünk szerint a munkapártnak a kerületben ma is többsége van. Privigye, 1912. február 1. Bárány Starnfeld Aladár, dr. Székely Jenő pártelnökök.

Budapecsten meg minden esetre a pártelnökök ezen nyilatkozatát fogják személyi impresszió kifolyásának tartani. Ha így fognak szaporodni Nyitra megyében a politikai impresszionisták, akkor nem sokára kollektív kiállítás rendezhetnek, de nem a Nemzeti Szalomban.

Bárány Mednyánszky Dénes végrendelete. A Bécsben 1911. évi december 28-án, nyolcvanhétéves korában elhalt magyar főúr, báró Mednyánszky Dénes végrendeletét minap mutatta be kihirdetés végett dr. Charment kir. közjegyző a budapesti V. kerületi kir. járásbírósnál dr. Ladányi Béla járásbíró előtt. A kihirdetéskor kint, hogy az örökösök általános örökösévé nem egyetlen fiát, hanem oldalrokonait tette, s ezenkívül számos kulturális és jótékony célra statuált hagyományokat. Fia, báró Mednyánszky Pál Imre érdekében azért nem végrendelezett, mert ez, — a végrendelet szavai szerint, — 1890. január elején szabad akarathatározásból, minden anyagi vagy erkölcsi kényszer nélkül oly írásbeli nyilatkozatot tett és ezt bíróság hitelesíteni is késznek nyilatkozott, hogy régebbi idők óta komolyan meggondolt és határozott szándéka az, hogy az atyja vagyonából semmit el ne fogadjon a jövőben sem, s arra kérte atyját, hogy a vagyont adja el, költse el, élvezze kedve szerint, szóval bánjon vele tetszése szerint. Mindazonáltal a végrendelező arra az eshetőségre is gondolt, hogy ha a fia és törvényes örököse azóta mást gondolt volna, mert ez esetben a vagyon felét ő kapja a végrendelet értelmében is.

Szeccsányi Vilmos síremlékére

adakoztak: Prohászka püspök 10 kor., özv. báró Stummerné 40 kor., id. Lelkes Zs. 15 k., dr. Csonka Ede 20 kor., dr. Jantausch plebános 20 koronát. — Az adományok nem az elnökség, hanem a síremlék ügyét „végrehajtó bizottság” pénztárosa, Skopecz nagytapolesányi bíró úr címére küldendők, nehogy a hírlapilag eszközölt nyugtázás, mint ez esetben is késedelmet szenvedjen.

A varázsvessző tudományos világitásban. A napokban Pöstyénben időzött dr. Szilárd B. a párisi Laboratoire de Recherches Radioactives osztályvezetője, Curie asszony munkatársa, aki látogatást tett Tükörynével s megkérte őt arra, hogy képességeit a párisi tudományos világ előtt is mutassa be. Tüköryné megígérte, hogy a kérelmet teljesíti s e végből legközelebb Párisba utazik.

Vasuti előmunkálati engedélyek.

A kereskedelmi miniszter Mandel és Révész budapesti építési vállalkozó cégnek a *nagybólic-privigye-németprónai* helyiérdekű vasut Németpróna állomástól Gajdel és Znióvárálja községek érintésével a magyar kir. államvasutak Znióvárálja, esetleg Rákó-Príboe állomásáig vezetendő szabványos nyomtávu gőzüzemű helyiérdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt I évre megadta.

A kereskedelmi miniszter Pongrácz Kálmán kir. tanácsos nyitrai közjegyzőnek a m. kir. államvasutak Nyitra állomásától kiindulólag Nyitra város területén át a Főúton, az Erzsébet-úton, Tóth Vilmos-útcán, a Városház és Kossuth-terén, a Telegdy- és Hid-utakon át a Zobor-hegyi szőlőliget vezetendő *villamos üzemű* közuti vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Színház.

Nem hagyhatjuk szó nélkül azt a szokatlan és köznapias viselkedést, ahogy az állóhelyen és a karzaton megjelenő közönség esetéről-esetre viselkedik. Az előadás alatti eszegeést, társalgást, tetszés vagy az ellenkezőjének nyilvánítását nem is említjük meg külön-külön, mert ez nemesak a fent nevezett helyeken hanem még a támlásszékekben ülőkre is vonatkozik. Ehez hozzá kell mindazoknak szokni, akik Nyitra állomáson színházba akarnak járni. Könnyebben esik azoknak, akik már talán valamelyik darabot akár itt, akár másutt látták, ha a cselekmények lefolyását már előre elmondhatják, avagy színészeink játékáról véleményüket szomszédjaikkal előre közölhetik. Ezen másokra kellemetlen hangzású eszegeésekkel most hosszasan nem foglalkozunk, nem pedig azért, mert már erről e rovatban többször tettünk említést, sajnos eredménytelenül. Az eredménytelenség oka valószínűleg még mindig az, hogy a színházi viselkedés és az idevágó józilis tekintetében még mindig Nyitra tartunk.

Ellenben azt megkövetelhetjük és elvárhatjuk az illetékes közegektől, akik a rend fenntartására hivatottak, hogy az állóhelyen és karzaton levők, a jelenlévő közönség egyes embereinek gúnyos megjelenezésétől, avagy gúnytárgyává tételétől tartózkodjanak. Ezt méltán elvárhatja mindenki. Ha nem vesszük elejét ennek az izléstelen viselkedésnek, akkor ezen esetek legközelebb már a felvonások alatt is megismétlődhetnek.

Ennek elejét venni szerintem szépszerével csak úgy lehet, ha a zenekar a felvonások között az eddiginél többször és hosszasan foglalkoztatja az unatkozó közönséget.

* * *

Fabián Margitról eddig annyit tudtunk, hogy mozdulatai kislányosan ügyetlenek, esirisen mosolyog és — mosolyog. Többet nem is tudhattunk róla; olyan szépség-tapaszt szerepe volt mindig a társulat szerfelett szépnek egyáltalán nem mondható arcán. (Ezt a rossz hasonlatot ne vegye zokon, a *szépségen* van a hangsúly.) Egyik-másik pár szavas szerepében hallottuk fiús-lányos hangját is, s sohasem tudtunk megszabadulni attól a bolondos gondolatától, hogy most mutál a hangja. Csütörtökön aztán a *Csütri*-ben főszerephez jutott. Ő játszotta a csütri Colette-t. Sokan néztek aggodalommal el elé a játék elé. — Nem számolhatunk be valami különös sikerről, de rossz sem volt. Olyasféleképp van a dolog, hogy gyerek nem tud gyereket játszani, paraszti ember parasztot. Az *alakítás* önmagából való kilépést jelent. Csütrit csak nem — *csütri* alakíthat jól.

Lehet, hogy Fábriában kiváló tehetségek lappanganak, de — még lappanganak az iskolázatlan esitriben. A szépség s a jó darab addig is sok mindent pótolhat. — Maga a darab, előadás tetszett.

A *nap gyermekei* nagyon megkínította a türelmes nézőket. Formátlan, ködös megsejtések, rengeteg filozofálás az életről. Ezeknek a gondolatoknak irodalom, tudomány azóta bátrabban, alaposabban, eredményesebben a mélyére nézett. Esős, borús délutánon, ha az ember nagyon szomorú, elolvashatja A nap gyermekei-t, s még hálás is lesz Gorkijnak a határozatlan, jóleső-fájó gondolat-gomolygásokért, melyeknek felhőjéből a sirás esője is megeredhet. De színpadon lehetetlen az egész. Az élet így, az élet úgy...; de csak beszélnek, beszélnek kis dolgokról nagy szavakkal. Minden egyes alak háborodott ember. Ha legalább egy józanészű muzsik volna köztük, aki a lelki lidérenyomás alatt élő emberek s mi köztünk a hivat képviselne, talán nem volna az egész olyan kínosan kínos. Színésznek való, érdemes, megjátszható szerep kettő van benne. A részeges Jegor lakatos s a hisztériás Liza, *Radányi és Sz. Hervai* Erzsébet mindent kiaknáztak ebből a két alakból, amit csak lehetett. A rendezés sem volt olyan cakós, mint mások. Három színész megáll a színpadon a közönséggel szemben, akár egy operettben; annyi a különbség, hogy ezek filozofálnak; egy elmegy, jön egy másik, oda áll, filozofál és így tovább. A közönség csak nézi, mért magyarázza ez annyira neki az élet rejtelmét s nem a színpadon lévőkné.

A *vörös talár*-ban sok volt a fájdalom, sikongás, hatásos jelenet, de érték kevés. *Az eszemadta* csapnivaló operette; a három előadás nem sokat ért; az üres ház unalommal volt teli.

Esküdtbírószág.

A nyitrai kir. törvénytörvényesnél az esküdtbírók az 1912. év I. ülészakára a következőképp állítattott össze:

Rendes esküdték: Kukan Imre nyug. polgármester Ersekújvár, Birmann Zsiga kereskedő Vágújhely, Boltzár József Pál földbírtokos Péterlak, Borsiczky Rezső magánzó Nyitra, Brinzl Sándor földbírtokos Nagypetrőcz, Trginya József háztulajdonos Privigye, Latkóczy Károly gazdatiszt Józ, Leidenfrost Ernő földbírtokos Sissó, Lósy Géza nyug. tlkvezető Nyitra, Horn Jakab földbírtokos Kiszéctény, Tóth Lajos földbírtokos Magyarsóok, Pfeifer Antal nagybírtokos Ság, Szécsényi Sándor kereskedő Nyitra, Seibner József földbírtokos Pöstyén, Kozák István szürszabó Nyitra, Krausz Vilmos kereskedő Nyitra, Kiss Mihály nyug. irodaigazgató Nyitra, Klein Imre földbírtokos Nyitra, Arkenberg Gusztáv földbírtokos Nyitra, Babóthy Olivér nyug. szolgabíró Nyitra, Sztránszky József kereskedő Nyitra, Bajtán Jakab ügynök Nyitra, Tóth György kisbírtokos Vicsápapáthi, Géber Kornél gazdatiszt Sarlókajsa, Laurencsik János háztulajdonos Nyitra, Nagy Benő földbírtokos Negyed, Benau Mór kereskedő Nyitra, Benkó Imre földműves Nagysurány, Berzeviczy Béla urad. titkár Galgócz, Jankovics Ferenc nyug. körjegyző Nagycéctény.

Helyettes esküdték (valamennyien Nyitra-ról): Barány Samu földbírtokos, Guttman Miksa kereskedő, Raskó Timót bankigazgató, Horváth Imre nyug. pénzügyőri főbiztos, Fürgersi Gyula építési irodavezető, Csentes József eserepes, Maszárik János nyug. tanító, Lank Ferenc magánzó, Gráf Náthán kereskedő, Fuchs Manó pék.

Színházi műsor.

Hétfőn, febr. 5-én Horváth Kálmán vendégfelléptével bérlet 44. „Luxemburg grófja.” Kedden, febr. 6-án Horváth Kálmán vendégfelléptével bérlet 45. „Elvált asszony.” Szerdán, február 7-én Horváth Kálmán vendégfelléptével bérlet 46. „Csikós.” Csütörtökön, febr. 8-án Horváth Kálmán vendégfelléptével bérlet 47. „Madarász.” Pénteken, febr. 9-én zónaelőadás „Leányvásár.” Szombaton, febr. 10-én bérlet 48. „Judith.” Vasárnap, febr. 11-én este bérletszünetben „Próbaházasság.”

Öngyilkosság a síneken.

Horváth Kálmán kir. ügyészségi irnok január hó 23-án öngyilkossági szándékkal a reggel 8 órakor Bán felé haladó vicinális vonat kerekei alá vetette magát. Testét a vonat teljesen összezaggatta, fejét pedig a kerekek elválták a törzstől. Horváth 7 apró gyermeket és támasz nélküli özvegyet hagyott hátra. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Egyesületi ülés. A Magyar Iskolatestvéreket Képző és Segítő Egyesület jan. hó 31-én gróf Zichy Aladár v. b. t. t. elnöklete alatt ülést tartott, amelyen megjelentek többek között Prohászka Ottokár, székesfehérvári püspök, gróf Pálffy Sándor, Giesswein Sándor prelátnak, Kolossváry Mihály apátkanonok (Vác), dr. Tóth Károly igazgató, Bilek Rezső esperes-plébános és még számosan. Az ülésen a napirend előtt Bilek Rezső indítványára jegyzőkönyvbe foglalták az elhunyt gróf Zichy Nándornak az egyesület fejlesztése körül való érdemeit, majd a jelenlevő Gerhardt, az iskolatestvérek osztrák és magyar provinciának tartományfőnöke adott fölvilágosításokat a magyarországi rendházak fejlesztéséről és különösen azt hangsúlyozta, hogy a rend saját tanítóképzőjének föllállítása a legelső teendő és erre nézve már meg is történtek a kezdő lépések. A kifejlődött vitában különösen gróf Zichy Aladár, Prohászka Ottokár és gróf Pálffy Sándor vettek részt. A munkaprogram megállapítása után a választmányt kiegészítették a következő tagokkal: Giesswein Sándor, Kolossváry Mihály, Bmber Károly, Turi Béla és Früchtl Ede. Titkárrá: Bilek Rezsőt választották meg. Végül Prohászka püspök mondott Zichy Aladár grófnak, az egyesület vezetése körül való érdemeiért köszönetet.

Az Élet. 1912. február 4. száma a következő változatos és érdekes tartalommal jelent meg: „A királyi palotától a szanatóriumig.” Kanizsai Ferenc. — „Andrássy történeti alakjai.” Pethő Sándor. — „A vitéz hajóskadót.” „Uj perspektiva.” Izsóf Alajos. — „Roppant nagy szerelem.” (Regény.) Kanizsai Ferenc. — „Alkonyóban...” Orbán Dezső. — „Tiltott szerelem.” (Költmény.) — „Kár volt visszajönni.” Erdődi Mihály. — „Aforizmak.” — „Hogyan gondoskodik Budapest a gyermekeiről.” Dolmány József. — „Altatómese a faludról.” Gergely hegedős bucsuzója. (Költmény.) Boros Ferenc. — „Panu.” (Regény.) Aho-Kara. — „Hogyan kell reklámozni?” P. Ábrahám. — „Tehtetlen tehetségek hazája.” Lányi. — „Uj obszervatórium.” — „Széchenyi István gróf élete.” Alexandros. — Mozgóképek. Szerkesztői üzenetek.

A tanítói internátus. A Nyitramegyei Általános Tanítóegyesület, mint ismeretes azzal a kéréssel fordult Érsekújvár városhoz, hogy az általa tervezett tanítói internátusnak telket adományozzon. Érsekújvár város tanácsa a kérelmet teljesíthetőnek találta s elhatározta, hogy a közgyűlésnek azt fogja indítványozni, hogy az ingyen telken kívül a város a „Tanítók háza” érdekében még más anyagi áldozatot is hozzon. E szerint valószínű, hogy az internátus Érsekújvárott fog megépülni.

Pofoszkodás a kávéházban. A nyitrai Braun-féle kávéházban szintársulatunk egyik primadonnája, Fátyol Hédi-dr. Hecht Albert ügyvéd és Verő Richárd földbirtokos társaságában mulatott. Kocintgatás közben a primadonna hajából kiesett a fésű. Hecht ügyvéd felemelte és tréfából a saját hajába dugta. A tréfát félreértette Verő, kikapta a fésűt az ügyvéd hajából és a földhöz vágta. Hecht erre kifakadt Verő ellen, a ki areul ütötte Hechtet. Az incidensnek másnap folytatása volt. A felek kardpárbajt vívtak. Komolyabb sérülés nem történt. Harmadszori összecsapás után kibékölték a párbajozók.

A fatolvaj bosszúja. Matisz Pál zsérei püspöki uradalmi vadász a közelmúltban falopáson tettenért több zsérei lakost. A hatóság a fatolvajokat több napi elzárásra ítélte. Ezek egyike emiatt bosszút forralt ellene. Január 25-én kileste az alkalmat, midőn a vadász körútját végezte az erdőben és délután 3—4 óra közt hatalmas doronggal a kezében berontott a vadászlakba, állítólag azon szándékkal, hogy a kiállott börtönbüntetésért magát a vadász családján, esetleg a vadászon is megbosszulja. Matiszné, ki megsejtette, hogy emberünk gonosz szándékkal közeledik feléje, befutott a szobába és magára zárta úgy a konyha, mint a szobaaajtáját. A fatolvaj erre dühében az ajtónak esett és a doronggal bezúta. Midőn már a szobaaajtáját is döngötte, szerencsére hazatért a vadász és hosszas dulazkodás után megfékezte a támadót. Matisz Pál később esendőrként küldött, kik az összekötött

töltött embert beszállították Gimesre. A vadász kis leánya a kiállott izgalmaktól megbetegedett. A esendőrkök, tartván a községbeliek újabb támadásától, az erdőszlakot őrizet alá vették, másnap reggelig.

A levélhordó bünlajstroma. A nyitrai kir. törvényszék esütörtökön ítélkezett Peterka Adám nyitrai levélhordó felett. 32 rendbeli sikkasztás és 240 rendbeli váltóhamisítás büntette miatt 2½ évi börtönt kapott. Peterka töredelmesen bevallotta, hogy a váltóhamisításokat és a sikkasztásokat éveken át űzte és az ily módon szerzett összegeket elkártyázta. Az ítélet ellen a vádlott felebbezett.

Hűtlen alkalmazott. Neumann Félix nyitrai kereskedő jó ideje észlelte, hogy árukészlete feltűnő módon fogy, anélkül, hogy a bevételben némi emelkedés volna tapasztalható. Gyanuja segédjére, Schlesinger Bélára esett, s ezt a rendőrséggel is közölte. Nyomozás során kiderült, hogy Schlesinger Béla mintegy 300 korona értékű árut lopott gazdájától és a jogtalanul eltulajdonított holmit Weisz Samunak adta át értékesítés végett. A hatóság úgy a hűtlen alkalmazott ellen, mint az értékesítő ellen megindította az eljárást.

Körözött cigány. A múlt évben történt Kopesányban, hogy Pollák (Vasek) Mihály 28 éves cigány, napszámos annyira elverte Pollák Róza cigányt, hogy három teljes hétig nyomta az ágyat. Az asszony, midőn felépült, súlyos testi sértés miatt panaszt emelt a cigány ellen a bíróságnál. A nyitrai kir. törvényszék Pollák (Vasek) Mihály ellen az előzetes letartóztatást elrendelte. A furfangos cigány azonban valahogy megneszelte a közeledő veszedelmet, úgy eltűnt Kopesányból, mintha a föld nyelte volna el. Az ügyészség elrendelte köröztetését.

Megrendítő szerencsétlenség. A Felsőszernye községhez tartozó Rajkoveztelep és Csákányos irtványról az iskolás gyermekek f. é. január 24-én a felsőszernyei iskolába mentek. Más átjáró hiányában, a Wlára patakon átvezető vasuti hidon kellett átmenniök. Az iskolába siető gyermekek között volt egy 7 éves, csinos, eszes, kedves kis fiúcska, Nitschneider József is. Ez a többiekől kissé elmaradván, a vasuti hidon oly szerencsétlenül lépett, hogy kis lába a sín és fapadlózat közé került, a honnan nem tudta kiszabadítani. Jajgatására 9 éves kis nővére visszafordult és segített kis öcsébe beszorult lábát kiszabadítani, de nem sikerült. E közben közeledett Felsőszernye felől a személyvonat, melynek láttára a két kis gyermek kétségbeesett sírásra fakadt, mert a kis lábacská még nem volt kiszabadítva. A vonaton a hidon vergődő gyermekeket későn vették észre, mert mire a gépész a vonatot megállította, a gép kereke a kis fiút derékban kettémetszette. A leánya az utolsó pillanatig tartotta kis öcsését, csak a gép közvetlen közeledtére ugrott félre, s nagy ijedségében elbukott, de szerencsére kifelé a sínpartól, úgy hogy baja nem történt.

Áz ilyen szomorú esetek elkerülése végett a hatóságnak haladéktalanul gondoskodnia kellene arról, hogy megfelelő helyen, azok által, a kiket illet, alkalmas gyaloghíd létesíthessék, melyen át a tuloldalon lakók, kivált pedig a kis gyermekek életveszély nélkül átjuthassanak. Közrendészeti szempontból tűrhetetlen, hogy elkülönített gyalogjáróval nem bíró vasuti hid személyközlekedési célokra is használtassék.

Az érsekújvári műtrágyagyár. A magyar agrár és járadékbank a barsmegyei gazdasági egyesülettel karöltve Érsekújvárott műtrágyagyárat szándékozott felállítani. A nyitramegyei gazdasági egyesület is foglalkozott e tervvel múlt heti ülésében és elhatározta ez eszme pártolását. Nem tudni azonban mi okból, a terv dugába dől és a bank most Komárom városával tárgyal a kedvezmények elnyerése végett.

Kereskedelmi alkalmazottak kitüntetése. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur a kereskedelmi alkalmazottak buzgalmanak fokozása céljából a kiváló szorgalmat tanúsító és huzamosabb idő óta egy és ugyanazon cégnél működő kereskedelmi alkalmazottakat megfelelő módon kitüntetésben részesíti.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara a jutalmazásra méltó kereskedelmi alkalma-

zottak kitüntetése iránt ez idén is szándékozik a miniszter urnak javaslatot tenni, miért is a kamara felkéri a kerület érdekelt cégeit, hogy az árukereskedelemben hosszabb időn (legalább 20 éven) át foglalkoztatott alkalmazottaik nevét, azok munkásságának méltatására, valamint a szolgálati és fizetési viszonyokra vonatkozó, esetleg a korábban más cégeknél kifejtett tevékenységet is feltüntető adatokat a kamarával hitelt érdemlő módon közöljék és az alkalmazottak netáni okmányait is küldjék be. Megjegyzendő, hogy különös méltánylást érdemlő esetekben, aminők pl. a szolgálat nehézsége, vagy ugyanazon cégnél töltött hosszabb szolgálat, a fennti 20 évnél kevesebb ideig szolgált alkalmazottak is javaslatba hozhatók. — Az adatok beküldését a kamara f. évi február hó 20-dikáig várja.

Körözött mézárósszegéd. A múlt év tavaszán történt, hogy Bozsik József 20 éves újvároskai mézárósszegéd az Újvároska és Galgóc közti hidon a hatósági eljárásban volt Priczky Mihály és Juhász Ferenc vasuti örök tettelg bántalmazta és veszélyesen megfenyegette. Az örök a támadót feljelentették a hatóságnál. Az ügy a nyitrai kir. törvényszék elé került. A bíróság elrendelte Bozsik József letartóztatását. A mézárósszegéd azonban időközben ismeretlen helyre költözött, így a kir. ügyészség köröző levelet bocsátott ki ellene.

Megugrott völegény. Özv. Miklós Julis farkasdi lakosnó fiának felvitte az Isten a dolgát. Rendőr lett Budapesten, ahol egy ugyanevak farkasdi leánnyal ismerkedett meg, akit eljegyzett. A lakodalomra Farkasdon nagy előkészületek történtek, de a völegény gondolt egyet s közvetlen az esküvő előtt a negyedi vonattal — megugrott.

Nagy tűz. Nagytapolcsányban a Schwarzer H. cég üzletében, mely három utcára nyílik január hó 30-án tűz támadt s az üzlet és az egész nagy ház földig leégett. A vízhiány az oltási munkát megnehezítette s azért a szomszéd házakat is csak nagy ügyvel-bajjal sikerült megmenteni.

A központi tejesarnok pere. Annak idején nagy port vert fel az a per, melyet a budapesti központi tejesarnok szövetkezet indított Schwarz Lipót nyitrai tejnagykereskedő ellen és mely úgy a közigazgatási hatóságokat, mint a bíróságokat bőven foglalkoztatta. A tőzsdebíróóság több százezer korona kártérítésre kötelezte Schwarzot. A budapesti kir. ítélőtábla f. hó 17-iki tárgyalásán a tőzsde illetékességét leszállította és a tejesarnok követelését elutasította.

Tolvaj suhancok. A rendőrség bünkrónikájának lapjain gyakran találkozzunk Szlíz Ferenc (13 éves), Bilik József (12 éves), Janásek Antal (13 éves) és Bilik István (13 éves) nyitrai suhanegyerekek nevével. Kisebb-nagyobb tolvajlásaikról híresek, különösen a pártuceai negyedben. A múltban szétszórtan „munkálkodtak”, de legújában érdekszövetkezetté alakulva, együttesen űzik a tolvajlást. A bünszövetkezet f. hó 23-án kezdte meg működését a Spitz-féle magtárnál. A suhancok a magtár ajtaját kifúrták és onnan mintegy 30—40 kilo búzát loptak el. Spitz feljelentésére a rendőrség elfogta a fiatal gonosztevőket, akik valatás során nemesak a Spitz-féle stiklit vallowták be, hanem elmondtak még számos más olyan esetet, a melyről a rendőrségnek halvány fogalma sem volt. Bevallották, hogy a Spitz-féle magtárt már többször is megdézsmálták, melybe úgy hatoltak, hogy vasszeggel és egy kalapácsal az utcai ajtó zárját felfeszítették. Buzát pedig és kukoricát ismételtelen loptak a magtárból, melyet Gémes Antal üreghi-uti szatócsnak adták el. A fiatal tolvajok beismerték még, hogy Beck Sándor nyitrai lakos pártuceai pincéjét is három ízben feltörték, sőt egy ízben az irodát is. A pincéből körülbelül 120 üveg sört loptak el, az irodából pedig

Eladó ház!

Nyitrán Tóth Vilmos utcában 30-ik számú ház eladó. :: Bővebb felvilágosítás ugyanott a tulajdonosnál.

apróbb tárgyakat. Elmondták, hogy a Pártea 33. számú ház udvarán végimentek, a közös, másfélméteres kőfalat átmászták, a pince ajtaját pedig doronggal felfeszítették. A sört részben maguk fogyasztották el, részben Simkó Józsefnek adták el 10 üveg sört egy koronáért, részben katonaismerőseiknek. Tizenhárom üveg sört Szilics szüleinek vitt haza, a fennmaradt sörkészletet pedig Kohn Gusztáv csillag-uteai lakosnak adták el. Beismerték továbbá, hogy a közelmúltban özv. Edinger Izidor né páruetei asszony kárakatát is betörték, a melyből cigarettákat loptak. Loptak még pálinkát is Kohn Bernát gyáruteai koreszmárostól és barackot a konyak-gyárból. A tolvajszovetkezet tagjait a rendőrségről átkísérték a kir. ügyészséghez.

Aki nem akar megválni a kóter-től. M. hó 7-én történt, hogy Keresztes István nagyemőkei esküdt Prokop gépészszel nagyokat mulatott Nyitrán. És bizony az esküdt uram alaposan elázott ezen kiruccanása alkalmával. Megtörtént vele az a furcsa dolog, hogy éjfél tájt elszundított az asztal mellett a Hungári-kávéházban. Véletlenül egy rendőr vetődött az időtájt a kávéházba és Keresztes István bevitte a dutyiba, hogy az alkohol okozta mámort kiheverje. Cimborája Prokop gépész, mikor megtudta, hogy társát a dutyiba vitték, szörnyen felháborodott. Azonnal a városházára tartott, hol kérte a bekisért jóbarát azonnali szabadlábra helyezését. Az ügyeletes rendőrtizedesnek nem volt az ellen kifogása, mivel az ipse nem tett rossz fát a tűzre. De az esküdt úr nem volt hajlandó a kóter elhagyni, mert kitűnően érezte magát a zárkában. A gépész, ki nem igen szokott a jónak elrontója lenni, egymagában bandukolt haza Emőkére és ott hagyta kényelmes fekhelyén derék cimboráját a rendőrség oltalma alatt.

A folyóba lökte. Balkó Mihály és Danó József nyitrai napszámosok régóta táplálnak haragot egymással szemben. És a mikor csak szerét tehetik, borsot törnek egymás orra alá. Csütörtökön délelőtt is egymásnak rontottak. Balkó Mihály a csinesben találkozott Danó Józseffel és minden szövíta nélkül belelőkte a Nyitra folyóba. Szerencsére a folyó be volt fagyva s így Danót nem fenyegette a vízbeulás veszélye. Egyéb baj nem érte, csupán a fejét törte be a jégen. Danó József, hogy a jövőben ne legyen kitéve az ilyfajta meglepetéseknek, támadóját feljelentette a hatóságnál.

Közgazdaság.

NYITRAI HITELBANK XXXIX. üzletének ZÁRÓ-SZÁMADÁSA 1911. december 31-ére.

Mérleg-számla.		VAGYON:	
Pénzkészlet	115197-60	Váltók	3373539-62
Váltók	1727482-—	Bekelvezett váltók	5101021-62
Bekelvezett váltók	1370117-27	Bekelvezett kötvény-kölesonök	67710-82
Megyei és közpénzügyi kölesonök	1437828-09	Értékpapirokkal fedezett előlegek	151302-93
Különféle adósok	163632-43	Követeléseink társintézetek-nél	259230-33
követeléseink folyó számlákon	128352-03	követeléseink értékpapír fedezettel	67252-25
követeléseink biztosító osz-tályunktól	618467-04	Pénzváltó-üzlet értékei:	
Pénzváltó-üzlet értékei:		Értékpapirokban, pénznemekben és szel-vényekben	268572-27
Értékpapirokban, pénznemekben és szel-vényekben	716410-65	Letétek és óvadékok értékei	126622-—
Letétek és óvadékok értékei	3171-20	Saját ingatlanok	13583-74
Saját ingatlanok	8552177-14	Hátralékos kamatok	
Hátralékos kamatok		TEHER:	
Részcénytőke	400000-—	Tartalékalap	625000-—
Tartalékalap	6223479-50	Takarékbetétek	3100639-97
Takarékbetétek	1400-—	Folyó számlái hitelezők	6533549-47
Folyó számlái hitelezők	74812-52	Fel nem vett osztalékok	
Fel nem vett osztalékok	623910-65	Különféle hitelezők	716410-65
Különféle hitelezők	92500-—	Letétek	60416-48
Letétek	5915-46	Atmenő tételek	134672-56
Atmenő tételek	8552177-14	Tiszta nyereség	
Tiszta nyereség			

Nyereség és veszteség számla.

VESZTESÉG:	
Kifizetett és tökesített kamatok	211518-22
Visszszámítási kamatok	4846-30
Kamatadó	21151-82
Általános költségek:	
tiszti fizetések, irodai szük-ségletek stb.	18995-39
drágasági pótlék	900-—
Intézeti helyiség lakbérégyenértéke	2400-—
Adó	13472-74
Jelenléti bérékek	2310-—
Leírás:	
perkoltségen	105-—
váltó- s egyéb számlákról	16548-58
Pénzváltó üzlet eredményei	2632-10
Tiszta nyereség	134672-56
	429552-71
NYERESÉG:	
Nyereség-áthozat	23474-18
Beszédett kamatok: váltók, jelzálogkölesonök, előlegek és folyó számlák után	348382-50
Idegen pénzüzeteknél elhelyezett tőkék kamatai	4271-—
Szelvény-kamatok	16849-82
Saját ingatlanok jövedelme	6234-05
Jutalékok biztosító és bizományi ügyletek stb. után	30341-16
	429552-71

Az igazgatóság részéről: A könyvvivőség részéről:

Árpássy Imre s. k. **Halmi János** s. k.
vezérigazgató. igazgató.

Ezen mérleg, nyereség- és veszteség-számla a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítván, azokkal megegyezők és helyesnek találtatt.

Nyitra, 1912. évi január hó 27-én.

A felügyelő bizottság: (24 1-1)

Dr. CSENKEY ELEMÉR s. k. Dr. RADÓ GYULA s. k.
MAJTHÉNYI GÉZA s. k. Dr. WEISZ VILMOS s. k.

Telefon.

V. V. Prasic. Eddig minden kimutatást köz-zétettünk. Azt, mely mai számunkban jelent meg, most *első ízben* kaptuk meg.

Több kiállítási eredménnyel kitüntetve!

JUHARI KÁROLY TEMPLOMFESTŐ ÉS OLTÁRÉPÍTŐ NYITRA, ERZSÉBET-ÚT II

Ajánlja magát a Főt. Clérus b. figyelmébe mindennemű templom díszítési és felszerelési munkálatokra. Ugyanott a legfinomabb kivitelű fából faragott és öntvény szobrok kaphatók.

1911. évben végzett munkák:

Alietál, templom festése és új szö-szék
Veszprém, szt. Ferenc-r. templom teljes ujtása
Privigye, plelánia templom festése
Vágmedence templom új festése
Nagyudvar " " "
Frivaldnás " " "
Nyitra, szt. Vince-zárdai templom teljes ujtása
Kistapolcsány, temp. teljes ujtása.

További szives pártfogásért alázattal esedez:
Juhari Károly.

17. 2-12.

A legjutányosabb árak!

Felvidéki Parcellázó és Gazd. Bank Részvénytársaság Nyitra ZÁRÓ-SZÁMADÁSA 1911. évi december 31-ére.

Mérleg-számla.	
VAGYON:	
Gözekék, műhely, raktár és fogat	626747-69
Vágújhelyi kőbánya és mészgár ipari és gyári felszereléseivel és ingatlanai	561621-72
Lipótvári kavicsbánya ipari beruházásaival és ingatlanai	194367-26
Erzsébet-úti 17. sz. ház	47676-61
Eladatlan ingatlanok	260011-41

Adósok:	
hátralékos szántási díjak, termékadósok és különféle adósok fedezettel	331669-29
Váltók	92092-68
Pénzkészlet	14464-53
Felszerelés	6821-13
Letétek értékei	58000-—
Alapítási költség	913-10
	2,194385-42

TEHER:

Részcénytőke	1,000,000-—
Tartalékalapok:	
rendes tartalék	37400-—
az 1875. XXIV. t. c. 4. §-ának 6. pontja értelmében alakított adómentes tartalék értékesök-kenésre:	
állag 1910. december 31-ről	166384-93
évközbéli dotálása	13927-—
	180311-93
217711-93	
Elfogadványok és forgatmányok	333624-90
Jelzálogkölesonök	361824-08
Hitelezők	33759-72
Letétek	58000-—
Atmenő tételek	10769-76
Tiszta nyereség	178695-03
	2,194385-42

Nyereség- és veszteség-számla.

VESZTESÉG:	
Általános költség:	
házbérégyenérték, irodai és utiköltség, hirdetési díjak	31854-96
Kamatok	45138-22
Adó	5152-07
Tiszta nyereség	178695-03
	260840-28
NYERESÉG:	
Birtokparcellázásokból, bérszántásokból, lipótvári kavicsbányából, vágújhelyi kőbányából és vágújhelyi mészföldéből	232276-14
Ingotlanok jövedelméből	28464-14
	260840-28

Nyitra, 1912. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság:

Osillaghy György s. k. **Fuchs Miksa** s. k.
elnökigazgató. alelnök.

Adler Bernát s. k. **Löwy S. Jakab** s. k.
Fuchs Kálmán s. k. **Deseő Dezső** s. k.

Weisz Jakab s. k.

A felügyelő-bizottság:

Pollák Mór s. k.
elnök.

Dr. Deutsch Izidor s. s. László Sándor s. k.

Meghívó.

A Privigyei takarékpénztári részvénytársulat XL. rendes évi közgyűlését saját üzleti helyiségében **1912. évi február hó 22-én d. u. 3 órakor**, a mennyiben pedig a közgyűlés nem lenne határozatképes, akkor 1912. évi március hó 1-én délután 3 órakor tartja, melyre a társulat részvényesei tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Közgyűlési elnök, jegyzőkönyvvezető és két jegyzőkönyvhiteltesítő megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1911. évi üzlet-eredményről és a zárszámadások előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
5. A tiszta jövedelem hováfordítása iránti határozathozatal.
6. Az igazgatóság 2 tagjának és a felügyelő-bizottság 1 tagjának megválasztása.
7. A részvénytőkének 1000,000 koronára való fel-emelése iránti indítvány tárgyalása és ezzel kapcsolatban az alapszabályok 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94 és 95. §-ainak módosítása, illetve egyes szakaszok hatályon kívüli helyezése.
8. A XXXIX-ik rendes évi közgyűlés határozatához képest a napbiztosítási intézmény behozatala tárgyában Schwarz Ede részvényes által beadott indítvány tárgyalása.
9. Esetleges indítványok.

Megjegyzés: Azon t. c. részvényesek a kik a közgyűlésen jogaikat gyakorolni akarják, kötelesek részvényeiket a le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés előtt elismervény mellett letétbe helyezni.

Privigye, 1912. január hó 27-én.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

VAGYON:		
Pénztár:		
Készpénz	97130.04	
Osztr. M. bank giro-számlán	21307.60	118437.64
Értékpapírok		379000.68
Váltótárca:		
Kézesség mellett	2.382758.98	
Jelzálogilag biztosítva	420487.—	2.803245.38
Jelzálogkölesönök		2.006821.89
Adósok:		
folyószámlán fedezet mellett	572388.50	
pénzintézetek	1040.98	573429.48
Előlegek értékpapírokra		1545.—
Ingtatlanok		47322.78
Leltár		2435.20
Atmeneti tételek		346.77
		5.932584.82

TEHER:		
Részvénytőke		360000.—
Tartaléktőke	219203.—	
1911. évi 5%-os kamata	10960.15	230163.15
Külön tartaléktőke	61376.40	
1911. évi 5%-os kamata	3069.10	64445.50
Nyugdíjalap	37138.91	
1911. évi 5%-os kamata	1856.90	38995.81
Betétek:		
Betét könyvekre	4.914748.25	
Folyószámlai betétek	24.62	
Leltéti pénzek	48072.89	4.962845.76
Visszszámítás az Osztr. M. banknál		134369.98
Hátralékos tőkekamatadó		9410.30
Fel nem vett osztalék		277.—
Atmeneti kamatok		35000.—
Nyereség:		
Mult évi nyer. áthozat	729.77	
Folyó évi tiszta nyereség	96347.55	97077.32
		5.932584.82

Nyereség- és veszteség-számla.

TARTOZIK:		
Kifizetett és tőkesített betétkamatok:		
betétkönyvekre	180880.96	
folyószámlai betétek után	-84	180881.80
Tőkekamat		18088.19
Adók		16896.24
Fizetések		12270.20
Üzleti költség		6763.04
Visszszámítási kamat		17501.80
Tartaléktőke kamata		10960.15
Külön tartaléktőke kamata		3069.10
Nyugdíjalap kamata		1856.90
Leírások		5647.80
Nyereség:		
mult évi nyereség áthozat	729.77	
folyó évi tiszta nyereség	96347.55	97077.32
		371012.54

KÖVETEL:		
Nyereség áthozat 1910. évről		729.77
Kamatok:		
Váltó, jelzálog, zálog és folyószámlai adóknál	341892.25	
Pénzintézeteknél	405.08	
Értékpapírok után	17454.—	359751.33
Ingtalan jövedelem		2314.45
Díjak és jutalékok		8216.99
		371012.54

Privigye, 1911. december hó 31-én.

Gramantik János s. k. Szlamka Gusztáv s. k.
pénztárnok. főkönyvelő.

Az igazgatóság:
Kiss Jenő s. k.
igazgató.

Adamik György s. k. Filázt Lajos s. k.
Dr. Osvikota János s. k. Filó István s. k.
Dr. Kováts Antal s. k. Lulyák Antal s. k.
Rosenthal Bódog s. k. Rosenthal Zsigmond s. k.
Weisz Hermann s. k. Wunder Ágoston s. k.

Jelen mérleg, nyereség- és veszteség-számlát megvizsgáltuk, az intézet fő- és segédkönyveivel összegeztettük s mindenben megegyezőnek találtuk.

Abaffy Adolf s. k. Schwarcz Ede s. k.
f. b. tag. f. b. tag.

Freiberg Bernát s. k.
f. b. póttag.

26. 1-1.

94/1912. végrh. szám.
Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nyitrai kir. járásbíró 1911. évi V. II. 290. számú végzése következtében dr. Singer Albert ügyvéd által képviselt, Hirschl & Comp. bécsi cég javára, 622 korona 15 fill. s járuléka erejéig 1911. évi december hó 30-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 840 koronára becsült következő ingóságok, u. m. különféle vadászfegyverek, butorok és két vadászkutya nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nyitrai kir. járásbíró 1911. évi V. 290. számú végzése folytán 622 kor. 15 fill. tőkekövetelés, ennek 1911. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3%

váltódíj és eddig összesen 75 kor. 10 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, **Felső-Zoboron** leendő megtartására **1912. évi február hó 9-ik napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Nyitrán, 1912. évi január hó 28-án.

Vályi Lajos

kir. bir. végrehajtó.

28 1-1.

A Nyitrai kereskedelmi és hitelintézet zárszámadásai az 1911. évről.

Mérleg-számla.		
VAGYON:		
Pénzkészlet		kor. fill.
Váltótárca		90585.12
Jelzálogkölesönök		2128604.88
Megyei és községi kölesönök		1527428.48
Előlegek értékpapírokra		87262.09
Értékpapírok		40975.—
Értékpapírokra fűgő kamatok		198032.32
Adósok fedezve		2337.64
Intézeti székház		238888.78
Leltár		215622.52
		5274.24
		4535011.07

TEHER:		
Részvénytőke:		
1500 db. részv. a 200 kor.	300000.—	
Uj részvénytőke:		
500 db. részv. a 200 kor.	100000.—	400000.—
Tartalékalap		242695.72
Külön tartalékalap		115667.72
Nyugdíjalap		46699.97
Baeskády Károly alap		2161.14
Betétek:		
Könyvekre	2883399.29	3120062.40
Folyószámlán	236663.11	
Hitelezők		114378.—
Visszszámítás		406361.07
Atmeneti számla		18396.71
Illetéktartalék		55188.81
Fel nem vett oszt. 1907-1910-ig		300.—
Tiszta nyereség	58389.53	
ehhez adva az 1910 évi áthozat	4380.—	62769.53
		4535011.07

Nyereség- és veszteség-számla.

VESZTESÉG:		
Tisztifizetések		kor. fill.
Nyugdíj		16400.—
Házbér		200.—
Adók és illetékek:		2132.50
Házbéradó	1743.31	
Üzleti adók	11624.60	
10% betétkamatadó	11179.65	24547.56
Általános költségek:		
Irodai szükségletek, hirdetés díjak, jelenlétjegyek, biztosítások, illetékek, bélyegok, postabér stb.		6977.19
Veszteség leírás		3849.65
Perköltségek		21.85
Árfolyamveszt. értékpapírokon		3203.40
Kamatok:		
Könyv és folyószámlai betétek után	111796.54	151397.91
Visszszámítás után	39601.37	
Tiszta nyereség		62769.53
		271499.59

NYEREMÉNY:		
Nyereségáthozat 1910. évről		4380.—
Kamatok:		
Váltók után	123.046.32	
Jelzálog és egyéb kölesönök után	101.113.38	
Előlegek után	2396.57	
Értékpapírok után	8424.27	
Folyószámlán	15599.21	250579.75
Bankjutalékok		3939.71
Házjövdelem		12085.82
Nyereség:		
Pénzmeneken és szelvényeken	80.59	143.59
Külföldiekből	63.—	
Kötés követelésekből befolyt		370.72
		271499.50

Nyitrán, 1911. december 31-én.

Az igazgatóságért: A könyvvezetőségért:
Pollák s. k. **Misner s. k.**

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.
Nyitrán, 1912. január 29-én.

Csernyák Rezső s. k. Tombor Kornél s. k. Szegehő Lipót s. k.
felügy. biz. tag. felügy. biz. elnök. felügy. biz. tag.

25. 1-1

Meghívó.

A nyitrai ker. szoc. önszegélyző hitelszövetkezet február 11-én d. u. 6 órakor a szociális egyesület helyiségében **rendes évi közgyűlést**

tart, melyre t. részvényes tag urat tisztelettel meghívja az **AZ IGAZGATÓSÁG.**

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A zárszámadás megvizsgálása s a pénztáros felmentvényének megadása.
5. A tiszta jövedelemről való rendelkezés.
6. Az igazgatóság s fel. biz. kiegészítése.
7. Indítványok.

Forgalom.

Bevétel	55080.98
Kiadás	54925.24
Készpénz	155.74

Mérleg.

VAGYON:	
Készpénzben	155.74
Váltókban	15969.42
Hátralék	10236.25
Összesen	26361.41

TEHER:

549 részvény után 4 évre járó befizetés	22547.20
részvényenkint 1 évre 10-40 kor.	3484.91
Betétek	329.30
Nyereség mint egyenleg	26361.41
Összesen	26361.41

Egy kevesett használt, szépen faragott

PEDÁL-CIMBALOM
eladó. 12. 3-3.

Cím a kiadóhivatalban.

Egy jó állapotban levő 8 lóerejű

cséplő-garnitúra

jutányos feltételek mellett eladó

Címe megtudható a kiadóhivatalban. 13. 3-3.

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimadákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

15. 3-62.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HÁZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

Magyar kir. orsz. központi minta pince aszú, szamorodni, csemege és asztali borok; továbbá kitűnő minőségű palack borok nálam kaphatók.

Tokaji aszú	K.	5.-
Tokaji „	„	4.-
Tokaji „	„	3.20
Tokaji szamorodni (édes) „	„	3.40
Tokaji „ (nem édes) „	„	2.-
Neszmélyi bor fehér	K.	1.30
Ermelléki „	„	1.30
Muskotályi „	„	2.-
Leányka „	„	2.-
Szekszárdi vörös	„	1.50
Villányi „	„	1.50

Zobori palack-borok:

1 liter zobori asztali	K.	.90
1 „ zobor gyöngye	„	1.20
1 „ zobori rizling	„	1.30
1 „ burgundi vörös	„	1.40

Üres literes palackot 10 fill. visszaveszek.

Pécs Ede
kereskedő és szőlőbirtokos
Nyitrán.

ÉLŐVIRÁGOK
menyasszonyi
csokrok és
koszorúk ::
legelőnyösebben
beszerezhetők:

Blahut Ádám
kertésznél Nyitrán,
Hid-utca 14. sz.

Naponta friss
szállítmány!!

NYITRAI HITELBANK.

Van szerencsénk t. részvényeseinket a folyó évi február hó 11-én délelőtt 11 órakor intézeti székházunkban tartandó

**XXXIX.
rendes közgyűlésre**

ezenel tiszteletteljesen meghívni.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottsági jelentés, évi mérleg előterjesztése és a tiszta jövedelem hovaforvitása iránti határozathozatal.
3. Felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A szavazatszedő és a hitelesítő-bizottság választása.
5. Az igazgatóság kiegészítése és a felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapszabályok 15. §-a értelmében esetleg beérkező indítványok.

Az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, valamint az azokhoz csatolt 1911. évre vonatkozó mérleg 8 nappal a közgyűlés előtt az intézet helyiségében minden beiktatott részvényes által átvehetők.

Azon t. c. részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, szelvényekkel ellátott részvényeiket a közgyűlés előtt legkésőbb 8 nappal az intézet pénztáránál térítvény mellett letenni tartoznak, mely térítvény belépti jegyül szolgál.

Nyitra, 1912. évi január hó 25-én.

22. 2-3.

Az igazgatóság.

Nyitrai kereskedelmi és hitelintézet.

Meghívó.

A t. c. részvényesek a **folyó évi február hó 11-én délelőtt 10 órakor** az intézet helyiségében megtartandó

**XXXIX-ik
rendes közgyűlésre**

tisztelettel meghívotnak.

Napirend:

1. Igazgatósági jelentés az 1911. üzletéről.
 2. A zárszámadás előterjesztése és erre vonatkozólag a felügyelő-bizottság jelentése.
 3. A mérleg megállapítása és a tiszta nyeresemény felosztásának és kifizetésének elhatározása.
 4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 5. Az igazgató-tanács kiegészítése.
- A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg és jelentés a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében a részvényesek által átvehetők.

Nyitrán, 1912. január hó 27-én.

Az igazgatóság.

Alapszabályok 26. szakasza: Minden részvényes, kinek részvénye két hóval a közgyűlés előtt a részvénykönyvben saját nevére volt írva, minden részvény után egy szavazattal bír, mindazáltal azon megszorítással, hogy saját nevében és mint meghatalmazott is mindkét címen együttevő 10 szavazattal bír. Azon részvény, mely után szavazat gyakoroltatni kívánatik, legkésőbb a közgyűlés előtti napon a még le nem fárt szelvényekkel együtt az intézetnél térítvényre, melyen a név, a részvényesek és szavazatok száma igazoltatik, letéteményezendő. (20 2-2)

FODRÁSZÜZLET-ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyitrán Tóth Vilmos-utca 11-ik szám alatt lévő 10 éve fenálló jó hírnévnek örvendő s a kornak megfelelően higiénikusan berendezett

**diszes uri és női fodrász-üzletemet
Tóth Vilmos-utca 29. sz. helyeztem át.**

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó uri és női hajmunkákat, ugymint hajbetétet, frizeteket, frufrukat, loknikat, egészség- és félpárókákat, hajfonatokat minden színben; továbbá női fésülést a legújabb divat szerint, haj- és szakállfestést; tyukszemvágást jutányos áron.

Veszek vágott és kifésült hajat. Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok. Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkákat készítek. Vidéki megrendeléseket pontosan a beküldött hajminta szerint lelkiismeretesen utánvétel mellett eszközölök.

142. 21-52.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Gombárík István borbély, uri és női fodrász.

Kitüntetve az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérő oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS DIVATCIPÉSZ ÉS BÖRKERESKEDŐ

00000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 00000

Telefon szám: 144. 158. 16-0. Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzletemben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra. Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

**férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig
női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig**
szállíthatok. - A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri,
kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, borkereskedő.